

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 74/14
Luksemburgā, 2014. gada 20. maijā

Ģenerālvokāta secinājumi lietā C-333/13
Elisabeta Dano un Florin Dano/Jobcenter Leipzig

Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē [*Melchior Wathelet*] skatījumā Vācija, balstoties uz vispārēju kritēriju, kas var pierādīt faktiskas saiknes ar šo uzņēmēju dalībvalsti neesamību, var atteikt “sociālos pabalstus trūcīgiem darba meklētājiem”, kas ir citu dalībvalstu pilsoņi

Tādējādi Vācija var no šādu pabalstu loka izslēgt personas, kas ierodas vienīgi ar mērķi meklēt darbu vai saņemt sociālo atbalstu

Vācijā trūcīgi darba meklētāji var pieprasīt pamata nodrošinājuma pabalstu, tostarp, lai nodrošinātu iztikas minimumu¹. Šādi piešķirtu pabalstu mērķis ir ļaut baudīt cilvēka cienīgu dzīvi, un tie ir domāti, lai nodrošinātu pamatvajadzības, papildvajadzības un dzīvesvietas un apkures vajadzības. Katrā ziņā personas, kuras Vācijā ieradušās vienīgi ar mērķi saņemt šos pabalstus vai meklēt darbu, saskaņā ar Vācijas tiesībām ir izslēgtas no šo pabalstu saņēmēju loka. Šīs izslēgšanas mērķis ir izvairīties no pārmērīga sloga, ko radītu sociālie pabalsti Vācijā.

Sozialgericht Leipzig (Leipcigas Sociālo lietu tiesa) vēlas noskaidrot, vai šāda izslēgšana ir saderīga ar Savienības tiesībām. Šai tiesai ir jāizskata lieta starp Dano k-dzi un viņas nepilngadīgo dēlu, kuri abi ir Rumānijas pilsoņi, un *Jobcenter Leipzig* (vietējā kompetentā iestāde). Atsaucoties uz Vācijas tiesībās paredzēto izslēgšanu, *Jobcenter Leipzig* šīm divām personām atteica piešķirt pamata nodrošinājuma pabalstus². Dano k-dze un viņas Vācijā dzimušais dēls jau vairākus gadus dzīvo Leipcigā Dano k-dzes māšas dzīvoklī, kura tos apgādā. Dano k-dzei nav nekādas profesionālās kvalifikācijas, un līdz šim viņa nav strādājusi algotu darbu ne Vācijā, ne Rumānijā. Izskatās, ka viņa Vācijā nav ieradusies, lai meklētu darbu, un ka viņa nepieliek pūles, lai šajā valstī darbu atrastu.

Šīs dienas secinājumos ģenerālvokāts Melhior Vatelē norāda, ka Savienības tiesībām³ nav pretrunā tas, ka citu dalībvalstu pilsoņiem, balstoties uz vispārēju kritēriju, tiek atteikts saņemt “īpašu no iemaksām neatkarīgu pabalstu” (kā Vācijas sociālie pabalsti trūcīgiem darba meklētājiem⁴), ar nosacījumu, ka ar vērā ņemto kritēriju (kā, piemēram, pieteicēja ieceļošanas dalībvalsts teritorijā iemesls) var pierādīt faktiskas saiknes ar uzņēmēju valsti neesamību, kā arī mērķi izvairīties no pārmērīga sloga valsts sociālās palīdzības sistēmai.

¹ Sociālā kodeksa II grāmata (*Sozialgesetzbuch Zweites Buch, SGB II*). *SGB II* paredzētie pamata nodrošinājuma pabalsti sevī ietver arī pabalstus, lai iekārtotos darbā, taču par šiem tiesvedībā nav runa. Paralēli šai sistēmai darba meklētājiem sociālā nodrošinājuma sistēmā šaurā nozīmē atbilstoši *SGB XII* ir paredzēta līdzīga izslēgšana, kā tas ir bijis apskatāmajā lietā *Dano*.

² Par savu dēlu *Dano* k-dze katrā ziņā no Vācijas sociālās palīdzības iestādēm saņem pabalstu par apgādībā esošu bērnu (“Kindergeld”) EUR 184 apmērā mēnesī, kā arī uzturlīdzekļus avansa veidā EUR 133 mēnesī.

³ Precīzāk, runa ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas [sociālā nodrošinājuma] sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulu (EK) Nr. 988/2009 (OV L 284, 43. lpp.), un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 77. lpp., un labojumi OV L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.).

⁴ Ģenerālvokāta skatījumā šie pabalsti, kas radušies, apvienojot divas iepriekšējās sistēmas (proti, palīdzību bezdarba gadījumā un sociālo palīdzību), ir īpaši no iemaksām neatkarīgi naudas pabalsti Regulas Nr. 883/2004 izpratnē un tādējādi uz tiem attiecas vienlīdzīgas attieksmes princips. Tie tajā pašā laikā ir arī sociālās palīdzības pabalsti Direktīvas 2004/38 izpratnē tā, ka uzņēmējas dalībvalsts pilsoņi un Savienības pilsoņi, kas izmanto savu pārvietošanās brīvību un uzturēšanās tiesības, attiecīgajā gadījumā var būt tādi, kurus skar nevienlīdzīga attieksme.

Ģenerālvokāts atgādina, ka Savienības tiesības⁵ ļauj Savienības pilsoņiem un to ģimenes locekļiem uzturēties citā dalībvalstī nekā tā, kuras pilsoņi tie ir, trīs mēnešus, kamēr viņi neklūst par pārmērīgu slogu uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmai. Ja šādas personas vēlas palikt ilgāk nekā trīs mēnešus, tām ir jābūt pietiekamiem līdzekļiem, lai neklūtu par slogu uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmai. No tā noteikti izriet, ka, piešķirot sociālās palīdzības pabalstus, var būt nevienlīdzība attieksmē starp uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem un citiem Savienības pilsoņiem.

Tāds tiesiskais regulējums, kurā ir atteikts piešķirt pamata nodrošinājuma pabalstu personām, kuras nemaz nemēģina integrēties darba tirgū un ieceļo Vācijā vienīgi ar mērķi gūt labumu no Vācijas sociālās palīdzības sistēmas, ģenerālvokāta Vatelē skatījumā sakrīt ar Savienības likumdevēja gribu. Šāda izslēgšana ļauj izvairīties no tā, ka personas, kuras izmanto pārvietošanās brīvību bez integrēšanās nodoma, kļūtu par sociālās palīdzības sistēmas slogu. Tas turklāt saskan ar dalībvalstu rīcības brīvību šajā jomā. Citiem vārdiem, tas ļauj izvairīties no ļaunprātīgas izmantošanas un tāda kā "sociālā tūrisma".

Ģenerālvokāts arī norāda, ka Vācijas noteiktais kritērijs (proti, ieceļošana Vācijas teritorijā vienīgi ar mērķi meklēt darbu vai saņemt sociālo atbalstu) pierāda faktiskas saiknes ar uzņēmēju dalībvalsti un integrācijas tajā neesamību. Šis kritērijs ļauj nodrošināt sistēmas ekonomisko noturību, neapdraudot finanšu līdzsvaru. Vācijas tiesību aktos tāpat ir noteikts leģitīms mērķis Tiesas judikatūras izpratnē. Turklāt ģenerālvokāts uzskata, ka izvēlētais kritērijs rādās esam samērīgs ar mērķi, kam tas kalpo. Faktiski, lai varētu noteikt, vai uz pieteicēju attiecas aplūkotā izslēgšana un attiecībā uz to var atteikties piešķirt pamata nodrošinājuma pabalstus, Vācijas iestādēm noteikti ir jāpārbauda viņa personiskie apstākļi.

ATGĀDINĀJUMS: Ģenerālvokāta secinājumi Tiesai nav saistoši. Ģenerālvokātu uzdevums ir pilnīgi neatkarīgi piedāvāt Tiesai juridisku risinājumu attiecīgajā lietā. Tiesas tiesneši šobrīd apspriežas par šo lietu. Spriedums tiks pasludināts vēlāk.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā valsts strīdu. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns secinājumu teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Secinājumu nolasīšanas attēli ir pieejami no "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁵ Precīzāk, Direktīva 2004/38, minēta 3. zemsvītras piezīmē.